

DAR ÎNȚELEPCIUNEA UNDE SE GĂSEȘTE?

»Argintul are o mină de unde se scoate și aurul are un loc de unde este scos ca să fie curățit. Dar înțelepciunea unde se găsește? Unde este locuința priceperii?« (Iov 28,1 și 12)

Cine poate răspunde la această întrebare, atâta vreme cât înțelepciunea totuși nu poate fi găsită pe pământul celor vii și niciun om nu-i cunoaște valoarea?

»Adâncul zice: ‚Nu este în mine.‘, iar marea zice: ‚Nu este la mine.‘ Ea nu se dă în schimbul aurului curat, nu se cumpără cântărindu-se cu argint. Ea nu se cântărește pe aurul din Ofir, nici pe onixul cel scump, nici pe safir. Nu se poate asemăna cu aurul, nici cu diamantul, nu se poate schimba cu un vas de aur ales; mărgearul și cristalul nu sunt nimic pe lângă ea: înțelepciunea prețuiește mai mult decât mărgăritarele. Topazul din Etiopia nu este ca ea și aurul curat nu se cumpănește cu ea. **DE UNDE VINE ATUNCI ÎNȚELEPCIUNEA? UNDE ESTE LOCUINȚA PRICEPERII?** Este ascunsă de ochii tuturor celor vii, este ascunsă de păsările cerului. Adâncul și marea zic: ‚Noi am auzit vorbindu-se despre ea.‘« (Iov 28,12-22)

Dacă textul acesta nu îndeamnă pe cineva la meditație, în ochii aceluia lucrurile dumnezeiești și Cuvântul lui Dumnezeu au desigur puțină importanță, căci Cuvântul adevărului ne conduce pe înălțimi nebănuite, care să ne solicite tot interesul.

Însuși Iov (Iov 28) a ajuns până la locașul safirului, până la tronul lui Dumnezeu, chiar dacă ochii lui au fost opriți să recunoască pe Cel ce ședea pe tronul de safir.

Cu toate că valoarea înțelepciunii este așa de mare, că nu poate fi măsurată cu măsuri omenești și nici nu poate fi exprimată în cuvinte, omul trece nepăsător pe lângă ea, tocmai pentru că nu-i cunoaște valoarea.

CE ESTE ÎNȚELEPCIUNEA?

Ce întrebare este aceasta? ar putea gândi vreun cititor; sună ca întrebarea lui Pilat: »Ce este adevărul?« Cine gândește așa, să pună întâi acest text deoparte și să încerce să răspundă la această întrebare, la care nu poate să răspundă nici chiar cea mai ascuțită inteligență omenească. Pentru a obține singurul răspuns corect, trebuie să cercetăm Cuvântul adevărului. Numai acolo vom găsi răspunsul.

Înțelepciunea o găsim în Biblie pe fiecare pagină și este scris: »Nu strigă înțelepciunea și nu-și înalță priceperea glasul? Ea se așează sus pe înălțimi, afară pe drum, la răspântii și strigă lângă porți, la intrarea cetății, la intrarea porților: ‚Oamenilor, către voi strig și spre fiii oamenilor se îndreaptă glasul meu. Învățați-vă minte, proștilor și înțelepțiți-vă nebunilor! Ascultați, căci am lucruri mari de spus și buzele mi se deschid ca să învețe pe alții ce este drept.« (Proverbe 8; vă rog citiți tot capitolul, dar și Proverbe 9)

Dacă înțelepciunea se adresează fiilor oamenilor atât de insistent, cum se face atunci că o găsim atât de puțini? Oare chiar să nu se merite să-i urmărim chemările, cu toate că ea este atât de prețioasă nu doar în sine însăși, ci rodul și beneficiul ei întrec totul în prețiozitate?

Orice cuvânt ar fi inutil să laudăm aici valoarea înțelepciunii; oricine citește corect Biblia, trebuie să fie convins de valoarea ei. Cum se face că așa de puțini o găsim?

Cauzele sunt foarte diferite.

1. Omul este mort prin natura sa (mort în pacate, greșeli sau încălcări de legi) (Efeseni 2). Poate un mort să găsească ceva? Și oricât de tare ar striga înțelepciunea, mortul nu-i va răspunde niciodată.

2. Trebuie să tragem concluzia că oamenii caută înțelepciunea acolo unde ea nu este de găsit; ei o caută în lumea aceasta. Dar »ea nu se găsește în pământul celor vii« (aceasta este pentru Iov lumea aceasta). (versetul 13) Înțelepciunea nu va avea niciun succes cu strigătul ei, căci nici cel mort, nici cel surd și nici cel rătăcit n-o vor găsi. Nu numai că n-ar fi înțelept, ci ar fi

chiar o nebunie să se ostenească cu astfel de oameni, pentru a le aduce înțelepciunea mai aproape. Acest lucru n-ar face cinste înțelepciunii, n-ar fi ceva potrivit cu ea însăși.

Dar mulțumim lui Dumnezeu că »vine ceasul și acum a și venit, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce-l vor asculta, vor învia.« (Ioan 5,25)

Același glas, care cu trei cuvinte l-a rechemat la viață pe Lazăr, care zăcea în mormânt de patru zile și deja mirosea, recheamă și azi morții la viață.

»După cum Tatăl înviază morții și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui vrea.« (Ioan 5,21)

Totuși, ah, chiar și cei înviați au de multe ori puțină înțelegere pentru înțelepciune; sunt grei de urechi sau leneși la auzit. Acolo trebuie să se întâmple o minune, trebuie să li se deschidă urechea, ceea ce reiese așa de minunat în Vechiul Legământ la sfințirea preoților și la curățirea leproșilor. (Exod 29 și Levitic 14)

Nu era deloc suficient ca preoții să se îmbrace în haine sfinte; pentru a face slujba preoțească, trebuiau să se respecte următoarele:

Pentru început trebuia ca Aaron și fiii săi să se apropie de intrarea cortului întâlnirii. Acolo erau spălați cu apă și îmbrăcați cu haine sfinte. Hainelor nu trebuia să le lipsească nimic; ele trebuiau să fie exact cum le fuseseră descrise. Abia apoi urma consacrarea lor.

Întâi era adusă jertfa de ispășire. Preoții trebuiau să-și pună mâinile pe capul vițelului (pentru a se face una cu această jertfă înaintea lui Dumnezeu). Apoi animalul era jertfit, suferind moartea în locul preotului. O parte din sânge era uns pe coarnele altarului, iar restul era vărsat la picioarele altarului.

Câteva părți anume stabilite erau arse pe altar, iar tot restul era ars în afara taberei. Aplicația acestor imagini o găsim în Epistola către Evrei, capitolul 13, versetul 11 și în continuare.

Dar mai trebuia tăiată încă o jertfă, jertfa arderii-de-tot. Și pe capul acestei jertfe trebuiau Aaron și fiii lui să pună mâinile. După tăierea berbecului, sângele era stropit pe altar, dar nu era vărsat la picioarele altarului, ci era stropit de jur-împrejurul altarului. Apoi jertfa era arsă pe altar (nu în afara taberei).

Cel de-al doilea berbec era tăiat ca berbec de închinare în slujba Domnului, ca jertfă mistuită de foc, ca dar legănat înaintea Domnului, ca jertfă adusă prin ridicare. Din acest berbec se jertfeau numai anumite părți, restul era al lui Aaron și al fiilor lui.

Nu ne putem preocupa acum mai îndeaproape de însemnătatea fiecărei jertfe; este bine ca cititorul să mediteze singur asupra lor. Am vrut să arătăm că doar ele singure, aceste ceremonii amănunțite nu ajungeau ca să-i facă pe preoți apți pentru slujba lor. Cel mai important lucru la jertfa de sfințire a preoților era ca din sângele celui de-al doilea berbec să se pună puțin pe urechea dreaptă, pe degetul mare al mâinii drepte, pe degetul mare al piciorului drept, atât al lui Aaron cât și al fiilor lui. Trebuia ca urechea lor să fie sfințită sau deschisă, pentru a auzi glasul înțelepciunii. Ce înseamnă această practică? Ei trebuiau să audă când vorbește Dumnezeu, iar faptele și umblarea lor trebuiau să fie sfințite prin ungerea cu acel sânge.

Dar nu numai preoților, ci și leproșilor curățiți li se deschidea urechea în acest fel. (Levitic 14) Totuși este o deosebire. Pentru preoți trebuiau sacrificați un vițel și doi berbeci, ca jertfă pentru păcat, jertfă de ardere-de-tot, jertfă mistuită de foc, etc. Pentru leproșul curățit se tăia un miel ca jertfă pentru vină.

Cu sângele jertfei pentru vină se ungea urechea dreaptă a celui care era curățit, dar nu numai cu sânge, ci și cu untdelemn, în timp ce în cazul lui Aaron, untdelemnul îi era turnat pe cap și tot cu untdelemn erau stropite hainele lui Aaron și cele ale fiilor lui.

Acestea sunt pilde ale felului cum Domnul deschide urechea celor readuși la viață, ca ei să audă glasul înțelepciunii. Câtă vreme nu se întâmplă aceste lucruri, omul nu aude, cu toate că are urechi; el este surd ca o aspidă surdă, care-și astupă urechile. (Psalmul 58,4)

Iov spune de trei ori că Dumnezeu deschide urechea oamenilor. (Iov 33,16; 36,10 și 15) Da, într-adevăr, urechea care aude și ochiul care vede sunt ambele făcute de Dumnezeu. (Proverbe 20,12)

Când Ioan și-a trimis ucenicii la Isus ca să-L întrebe dacă El este Cel ce trebuie să vină sau dacă trebuie să aștepte pe un altul, El i-a însărcinat să-i spună ceea ce văd. Și ce vedeau? Orbii își căpătau vederea, șchiopii umblau, leproșii erau curățiți, surzii auzeau, morții înviau și celor săraci li se propovăduia Evanghelia. (Matei 11,2-6) Acestea erau minunile veacului viitor, despre care Isaia a scris: »Atunci se vor deschide ochii orbilor, se vor deschide urechile surzilor; atunci șchiopul va sări ca un cerb și limba mutului va cânta de bucurie.« (Isaia 35,5-6)

Isaia a profețit despre Domnul că Dumnezeu Îi trezește sau Îi deschide urechea în fiecare dimineață. (Isaia 50,4-5) Dumnezeu I-a deschis urechea, iar El n-a fost îndărătnic și nu S-a împotrivit. Noi, cei cărora ne-au fost deschise urechile, suntem fericiții care aud și văd, căci mulți prooroci și oameni neprihăniți au dorit să vadă lucrurile pe care noi le vedem, dar nu le-au văzut; să audă lucrurile pe care noi le auzim, dar nu le-au auzit. (Matei 13,16-17)

O, cine ar putea aprecia în mod corect marele privilegiu de a aparține aceluia care are urechi au fost sfințite sau deschise, pentru a auzi minunatul glas al înțelepciunii?

Nouă ni se adresează cuvântul: »Primiți mai de grabă învățăturile mele decât argintul și mai de grabă știința decât aurul scump; căci înțelepciunea prețuiește mai mult decât mărgăritarele și niciun lucru de preț nu se poate asemui cu ea.«

»Eu (înțelepciunea) iubesc pe cei ce mă iubesc și cei ce mă caută cu tot dinadinsul mă găsesc. Cu mine este bogăția și slava, avuțiile trainice și dreptatea. Rodul meu este mai bun decât aurul cel mai curat și venitul meu întrece argintul cel mai ales.«

Să facem deosebirea între lucrurile de preț și cele fără preț și să nu căutăm înțelepciunea pe pământul celor vii, adică nu în lumea aceasta. Ne punem întrebarea: ce este înțelepciunea? Este ușor de răspuns.

HRISTOS ESTE ÎNȚELEPCIUNEA LUI DUMNEZEU

Aceasta este înțelepciunea despre care vorbim, înțelepciunea printre cei desăvârșiți, dar nu este înțelepciunea acestui veac și nici a frunțașilor acestui veac, care vor fi nimiciți, ci este înțelepciunea lui Dumnezeu cea despre care vorbim; este înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care a rânduit-o Dumnezeu mai înainte de veci, spre slava noastră. (1 Corinteni 2)

Aceasta este înțelepciunea pe care o găsim în Cuvântul adevărului; de aceea spune Domnul Isus Hristos: »Cercetați Scripturile (sau: ați cercetat Scripturile) pentru că socotiți că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine.« (Ioan 5,39)

»Și voi, prin El sunteți în Hristos Isus. El a fost făcut de Dumnezeu pentru noi înțelepciune (sau înțelepciunea lui Dumnezeu), neprihănire, sfințire (sau sfințenie) și răscumpărare.« (1 Corinteni 1,30)

Înțelepciunea despre care vorbește Scriptura este Hristos. El este Înțelepciunea în persoană. Dacă ne dăm seama de acest lucru, începem să înțelegem Biblia.

Există citate biblice care vorbesc despre înțelepciune în mod deosebit de limpede, iar în altele ea este ascunsă și trebuie s-o căutăm. Din prima categorie fac parte PROVERBELE.

Proverbele sunt scrise de Solomon, dar și de către alți înțelepți. (Proverbe 24,23; 30,1; 31,1) (Agur și Lemuel, împărat din Massa)

Solomon a scris proverbele pentru cunoașterea înțelepciunii și învățurii. Aceasta înseamnă că proverbele au un mare conținut de înțelepciune.

În nicio carte a Bibliei nu este repetat mai des cuvântul 'înțelepciune' ca în cartea Proverbelor. Ea este o adevărată comoară pentru căutătorul de înțelepciune.

»Pildele lui Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel,
pentru cunoașterea înțelepciunii și învățurii,
pentru înțelegerea cuvintelor minții,
pentru căpătarea învățăturilor de bun simț, de dreptate, de judecată și de nepărtinire;

ca să dea celor neîncercați agerime de minte, tânărului cunoștință și chibzuință, - să asculte însă și înțeleptul și își va mări știința și cel pricput și va căpăta iscusință. –

pentru prinderea înțeleșului unei pilde sau al unui cuvânt adânc, înțeleșul cuvintelor înțelepților și al cuvintelor lor cu tâlc.«

Cine nu-și dă seama în urma unei astfel de puneri în temă, că această carte, cartea Proverbelor, trebuie să fie deosebit de interesantă? Și aceasta este realitatea. Cui nu-i place să dezlege ghicitori? Nu se distrează până și copiii cu așa ceva? N-a venit însăși împărăteasa din Seba la Solomon ca să-i pună întrebări?

Nu este o plăcere pentru omul rațional să dezlege ghicitori, mai ales când sunt grele și bogate în conținut, tâlcuri în care înțelepții și-au pus înțelepciunea?

Când privești un astfel de proverb (o ghicitoare), la prima vedere nici nu pare ghicitoare; acesta este lucrul cel mai interesant; nu bănuim în spatele cuvintelor nicio taină, apoi rămânem uimiți când găsim cheia ghicitorii. Da, ne mirăm în privința simplității și a limpezimii, ne minunăm că nu am găsit de la început înțeleșul.

Acesta este lucrul cel mai interesant la găsirea rezolvării ghicitorilor, la recunoașterea adevărului, care este convingător, așa de convingător, încât asupra lui nu ne putem contrazice. Să se contrazică pot doar cei neștiutori. Dar să te cerți în privința adevărului, este cea mai mare nebunie care există. Oricine îi va da dreptate aceluia care a recunoscut adevărul. Adevărul este nud, adică se poate vedea totul, nimic nu este acoperit. Iar adevărul rămâne adevăr chir dacă nu-l recunoaște nimeni.

Să lăsăm exemplele să vorbească.

Proverbe 24,3 și în continuare: »Prin înțelepciune se înalță o casă și prin pricepere se întărește.« Aceasta este o ghicitoare, o vorbire împletită, cuvinte ale înțelepților. Este o realitate de neclintit că numai un meșter înțelept poate construi cu înțelepciune o casă frumoasă, dar textul vrea să spună mai mult. Înțelepciunea cu care și prin care va fi construită casa este Domnul Isus. Aceasta este dezlegarea ghicitorii, iar casa este Adunarea Sa. N-a spus El Însuși: »Pe această piatră voi zidi Biserica Mea (casa) și porțile Locuinței morților n-o vor birui.« (Matei 16,18)?

El este, în primul rând, omul înțelept care-și construiește casa pe stâncă. (Matei 7) Noi suntem casa Lui. (Evrei 3,6) Această casă nu va fi dărâmată niciodată, ea va rezista în fața tuturor furtunilor. Tot ce construiesc oamenii, va fi distrus prin foc. (2 Petru 3) Pământul cu tot ce este pe el va arde, dar această casă va rămâne neatinsă, căci este construită prin înțelepciune.

N-ar trebui să fie greu de înțeleș ce vor să spună cuvintele: »Prin știință se umplu cămărilor ei de toate bunătățile de preț și plăcute.« Luther a tradus Proverbe 24,4 astfel: „Printr-o gospodărire ordonată se umplu cămărilor ei cu tot felul de bogății de preț și plăcute.” Gospodina este femeia, virtuoașă și destoinică femeie care umple cămărilor, Adunarea. (Proverbe 31,10 ș.m.d.) Cămărilor pot fi diferitele adunări locale, în timp ce femeia sau casa reprezintă întreaga Adunare. Cămărilor sunt umplute cu rodul înțelepciunii, cu venitul ei, prin înălțare sufletească. Toți cei care-L iubesc pe Domnul (Înțelepciunea) moștenesc valori spirituale cu care se umplu cămărilor. (Proverbe 8,19-21)

Câte nu poate oferi un singur credincios, o singură adunare? Ce binecuvântare mare poate veni dintr-o adunare mică! Și toate sunt rodul înțelepciunii. De aceea spune Domnul: »Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie.« Acestea sunt mărețe râuri de binecuvântare.

Proverbe 9: »Înțelepciunea și-a zidit casa, și-a tăiat cei șapte stâlpi.« (șapte adunări) »Și-a junghiat vitele, și-a amestecat vinul, și-a pus masa.« Ce urmări pot avea toate acestea decât o invitație: să mâncăm, să bem și să ne veselim.

Înțelepciunea (Domnul Isus) nu vrea întâi să facă ceva, ci a înfăptuit deja totul. Masa este pusă. Deci nouă nu ne mai rămâne nimic de făcut, decât să răspundem invitației. Slujnicele au fost trimise; ele invită, dar nu la muncă, ci să mâncăm și să ne veselim, căci ce altceva să însemne vinul, care bucură inima omului.

Proverbe 7,12 (și 13): Înțelepciunea dă viață posesorului ei (dă viață celui ce o are). Nu ne amintește aceasta de 1 Ioan 5,12? »Cine are pe Fiul, are viața; cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu, acela nu are nici viața.«

Înțelepciunea luminează și fața. (Eclesiastul 8,1) Aceasta vedem deja la Moise, a cărui față strălucea după ce a vorbit cu Domnul. Și despre Ștefan citim: »Toți cei ce ședea în Sobor, s-au uitat țintă la Ștefan și fața lui li s-a arătat ca o față de înger.« (Faptele Apostolilor 6,15)

Această strălucire este ceva deosebit, de aceea cântă Șt. v. Bethmann-Hollweg:

Unde sufletele se-ntâlnesc,
Unii cântă duios și plăcut,
Cântarea despre Mielul ceresc,
Despre ceea ce El a făcut.

Ceilalți fredonează cu-ncântare
Și n-au nevoie de cuvinte,
Căci se cunosc după cântare
Și strălucirea fețelor sfinte.

Acestea sunt fețe iluminate prin înțelepciune (Hristos). Cum se deosebesc ele de fețele înțelepților acestei lumi! La ei vezi numai fețe serioase, întunecate, care nu mai au nimic copilăresc. Ei vor să-și arate marea înțelepciune prin afișarea unor fețe cât se poate mai serioase. Dar un copil fericit al lui Dumnezeu este întotdeauna senin și vesel, câtă vreme privește la Domnul.

Din păcate găsim și printre copiii lui Dumnezeu câte o față posomorâtă. Motivul este că ei nu privesc la Domnul, nu au gândirea orientată spre cer, ci spre pământ și privesc la împrejurări.

Dar mai sunt și unii care vor să afișeze o profundă evlavie, printr-o seriozitate nenaturală, crezând că a râde este deja un păcat. Depinde în legătură cu ce râdem. Foarte dezaprobatoare este ipocrizia, care a adus întregului creștinism un mare deserviciu. Aceștia sunt oameni care nici măcar nu sunt convertiți, care cred că sunt duhovnicești dacă poartă permanent o față foarte serioasă. Dar ei înșiși nu pot duce până la capăt această teorie, căci se întâmplă să-și iasă din rol și atunci toată 'spiritualitatea' lor stârnește ilaritate.

Se pot spune și scrie multe despre înțelepciune. Dacă am vrea să ne preocupăm cu ea, n-am m-ai termina. Aceste rânduri n-ar putea trata până la epuizare acest prețios subiect, adică Persoana, Înțelepciunea; nici scriitorul acestor rânduri nu se simte în stare de așa ceva.

Dar dorim ca cititorul să fie înviorat, inspirat de gândurile de mai sus, să cerceteze în Cuvântul adevărului, să se preocupe cu înțelepciunea, cu persoana Preaslăvitului nostru Domn și Mântuitor; să caute și să găsească singur, și atunci bucuria lui va fi fără margini. Aceasta este voia lui Dumnezeu.

»Nu este bine să mănânci multă miere«, dar să cercetezi lucruri grele este o cinste. (Proverbe 25,27) Aici sunt lucruri grele de cercetat.

Să nu creadă nimeni că pentru el este prea greu sau imposibil de cercetat aceste lucruri grele; nu este greu, căci pentru aceasta Dumnezeu ne-a dat Duhul Său, despre care citim: »Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. ... Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său.« (1 Corinteni 2,10 și 12)

Dacă vrem să găsim înțelepciunea, trebuie întâi să coborâm în adânc, în mină. Dacă apoi am găsit argintul și aurul și am înaintat până la locașul safirului, atunci vom înțelege că înțelepciunea este cea care șade pe tronul de safir. Pentru a o găsi, trebuie să mergem pe acest drum. Înțelepciunea este un har de la Dumnezeu, căci nimeni n-o poate găsi cu propria lui rațiune. »Nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl;« (Matei 11,27) »Nimeni nu poate veni la Mine dacă nu-l atrage Tatăl care M-a trimis.« (Ioan 6,44) De aceea scrie și apostolul Pavel: »Dar când Dumnezeu, - care m-a pus deoparte din pântecele mamei mele și m-a chemat prin harul Său, - a găsit cu cale să descopere în mine pe Fiul Său, ca să-L vestesc între Neamuri.«(Galateni 1,15-16)

Aceasta este calea pentru a găsi înțelepciunea. Iacov ne arată cum se face aceasta. (Iacov 1,5):

»Dacă vreunui dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă și fără mustrare și ea îi va fi dată.«